

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT	629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04	UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI		00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ	621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17	TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET:	http://www.korpo.pol.pl/cbos	E-mail: cbos@pol.pl

BS/114/100/94

NASTROJE SPOŁECZNE W CZERWCU '94

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, CZERWIEC '94

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Pierwsza połowa czerwca upłynęła pod znakiem dalszego stabilizowania się sytuacji na scenie politycznej, wzrostu produkcji i spadku bezrobocia, przy jednoczesnym zahamowaniu wzrostu cen i płac. Efektem jest niewielka poprawa nastrojów społecznych, mierzona raczej spadkiem odsetka pesymistów niż wzrostem liczby optymistów. Dotyczy ona przede wszystkim bardziej ogólnych aspektów ocen życia publicznego. Natomiast w dziedzinie materialnych warunków życia ludzi, po ubiegłomiesięcznej poprawie, obecnie¹ odnotowujemy niewielki regres.

Bardziej optymistyczne niż w maju są prognozy, co może wiązać się z ogłoszeniem przez wicepremiera Grzegorza Kołodkę programu gospodarczego "Strategia dla Polski". Warto zaznaczyć, że badanie zostało zrealizowane jeszcze przed dotarciem do opinii publicznej informacji o liście biskupów krytycznie oceniających koalicję rządzącą.

Oceny sytuacji

W ogólnej ocenie sytuacji w kraju nastąpiła niewielka zmiana. Nie przybyło badanych, którzy oceniają tę sytuację pozytywnie, natomiast mniej osób ocenia ją negatywnie. Podobnie jak w maju '94, najlepiej postrzegają ją: kadra kierownicza oraz prywatni przedsiębiorcy. Najgorsze oceny wystawiają jej obecnie robotnicy wykwalifikowani i rolnicy, lepsze natomiast, bardzo krytyczni w minionym miesiącu, robotnicy niewykwalifikowani.

¹ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (50) przeprowadzono w dniach 17-20 czerwca '94 na ogólnopolskiej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców (N=1197).

Tabela 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju idzie w dobrym czy też w złym kierunku?

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań:														
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	' 93									' 94					
Dobry	24	19	22	23	17	24	31	43	33	30	23	21	26	29	28
Zły	56	68	63	64	65	52	45	30	42	47	58	62	59	56	53
Trudno powiedzieć	20	13	15	14	18	24	24	27	24	22	20	17	16	15	19

Poprawiły się nieco oceny **sytuacji gospodarczej i politycznej**. Poprawa ta, podobnie jak w ocenie ogólnej sytuacji kraju, wyraża się spadkiem odsetka opinii negatywnych. Należy jednak podkreślić, że ocena sytuacji gospodarczej jest obecnie najlepsza od marca '93.

Tabela 2. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań:															
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	' 93										' 94					
Dobra	4	6	4	3	5	5	8	6	7	6	6	5	5	6	6	9
Ani dobra, ani zła	22	24	21	19	22	21	25	25	30	31	30	27	29	30	31	32
Zła	69	64	72	73	70	69	62	64	58	58	58	63	60	59	58	53
Trudno powiedzieć	5	6	3	4	4	5	6	5	5	6	5	5	6	5	4	7

Podobnie jak miesiąc temu, sytuację gospodarczą najgorzej oceniają rolnicy. Interesujące jest istotne zróżnicowanie ocen między mieszkańcami różnych regionów Polski. Najlepsze oceny wystawili sytuacji gospodarczej mieszkańcy regionu południowo-zachodniego, najgorsze - wschodniego.

Tabela 3. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:
w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań:															
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	' 93										' 94					
Dobra	6	5	6	4	5	4	7	11	17	14	13	8	7	7	7	9
Ani dobra, ani zła	31	35	30	26	27	29	36	43	44	42	46	44	41	42	42	42
Zła	49	46	53	59	56	52	41	29	22	26	25	35	42	39	40	34
Trudno powiedzieć	14	14	11	11	12	15	16	17	18	18	16	13	11	12	11	15

W porównaniu z majem w czerwcu pogorszyła się natomiast samoocena **poziomu życia respondentów i ich rodzin**, gorsze są też **oceny materialnych warunków życia ludzi** (w obu przypadkach spadek odsetka ocen pozytywnych o 4 punkty). Grupy najbardziej zadowolone z sytuacji materialnej swoich rodzin to: kadra kierownicza oraz prywatni przedsiębiorcy.

Tabela 4. Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:
w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań:															
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
	' 93										' 94					
Dobrze	12	12	13	12	13	12	14	13	12	15	15	14	14	18	14	
Ani dobrze, ani źle	53	56	50	52	50	51	52	54	56	56	51	55	57	52	53	
Źle	34	32	36	36	37	37	33	32	33	28	34	30	29	30	33	
Trudno powiedzieć	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	

Gorzej niż w maju kondycję finansową swoich rodzin postrzegają pracownicy umysłowi. Miesiąc temu należeli oni do grup oceniających swoją sytuację lepiej niż inni. Największe niezadowolenie wyrażają rolnicy i robotnicy niewykwalifikowani.

Tabela 5. Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego?

Czy są one:

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań:														
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	' 93									' 94					
Dobre	15	14	11	13	13	13	13	11	12	14	15	15	11	17	13
Ani dobre, ani złe	44	48	41	43	39	40	40	47	46	48	38	46	44	41	44
Złe	41	37	48	44	48	47	47	42	41	39	48	40	45	41	42

Prognozy

Przewidywania na najbliższy rok są bardziej optymistyczne niż w maju. W prognozach ogólnej sytuacji w kraju nastąpił wzrost odsetka ocen pozytywnych o 5 punktów procentowych.

Tabela 6. A jak Pan(i) sądzi, jak to będzie w ciągu najbliższego roku? Czy spodziewa się Pan(i), że sytuacja w Polsce - ogólnie rzecz biorąc - poprawi się, pogorszy się czy też się nie zmieni?

w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań:														
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	' 93									' 94					
Poprawi się	19	13	14	14	15	26	28	39	28	22	13	16	16	17	22
Nie zmieni się	35	37	41	41	38	41	46	38	43	43	45	46	45	50	43
Pogorszy się	32	42	35	37	34	17	15	13	19	27	35	31	29	25	24
Trudno powiedzieć	14	8	11	9	13	16	11	10	11	8	7	8	11	8	11

Przybyło również optymistów w ocenach przyszłej sytuacji politycznej i gospodarczej (w obu przypadkach wzrost odsetka prognoz pozytywnych o 3 punkty). Prognozy dotyczące tych sfer życia publicznego są obecnie najlepsze w okresie po grudniowym załamaniu się nastrojów.

Tabela 7. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:
w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań:														
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	'93									'94					
Poprawi się	16	13	22	20	18	25	31	39	24	19	16	16	18	16	19
Nie zmieni się	40	40	37	40	35	34	35	33	45	49	45	45	46	50	49
Pogorszy się	19	32	23	19	20	14	12	10	12	14	22	23	19	17	12
Trudno powiedzieć	24	15	18	21	27	25	21	17	19	18	18	17	17	17	21

Najwięcej optymizmu w prognozowaniu tej dziedziny życia publicznego wykazują przedstawiciele kadry kierowniczej oraz osoby o poglądach lewicowych.

Tabela 8. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:
w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań:														
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	'93									'94					
Poprawi się	22	14	17	18	17	26	33	41	30	23	19	21	23	23	26
Nie zmieni się	33	35	36	39	36	38	38	35	39	44	39	39	44	44	43
Pogorszy się	29	43	35	31	30	16	13	11	17	23	31	28	21	20	17
Trudno powiedzieć	16	8	12	13	17	20	15	13	14	10	11	12	13	13	14

Najbardziej pesymistyczni w prognozach sytuacji gospodarczej są robotnicy niewykwalifikowani. Największymi optymistami są natomiast prywatni przedsiębiorcy.

W prognozach dotyczących sytuacji rodziny w ostatnich miesiącach nie nastąpiły zmiany. Odsetek pesymistów wciąż nieznacznie przewyższa odsetek optymistów. Żadna z dużych grup społecznych nie wyróżnia się spośród innych wyraźnie większym pesymizmem prognoz w tej dziedzinie. Najbardziej optymistycznie postrzegają przyszłość swojej rodziny prywatni przedsiębiorcy.

Tabela 9. Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło: w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań:														
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	' 93									' 94					
Lepiej	20	13	13	15	14	23	27	31	24	20	15	18	18	17	18
Tak samo	35	45	35	32	29	33	32	43	42	42	35	43	43	45	42
Gorzej	26	31	33	30	34	18	17	13	18	23	32	25	25	23	23
Trudno powiedzieć	19	11	19	22	23	26	24	13	16	15	18	13	14	15	17

W przewidywaniach bardziej odległej przyszłości badani wykazują dość dużo optymizmu. Blisko jedna trzecia ankietowanych przypuszcza, że w perspektywie kilku najbliższych lat im samym i ich rodzinom będzie się żyło lepiej niż obecnie.

Tabela 10. Jak Pan(i) sądzi, czy za trzy-pięć (pięć-dziesięć) lat Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło:

	lepiej	tak samo	gorzej	trudno powiedzieć
Za trzy-pięć lat	29	18	10	43
Za pięć-dziesięć lat	33	10	7	50

Perspektywę kilku najbliższych lat najbardziej optymistycznie oceniają pracownicy umysłowi i prywatni przedsiębiorcy, najgorzej zaś - robotnicy wykwalifikowani i pracownicy fizyczno-umysłowi. Warto jednak zwrócić uwagę, że różnice w przewidywaniu odległej przyszłości są między tymi grupami wyraźnie mniejsze niż przy prognozowaniu najbliższych miesięcy.

Mimo że czerwiec był kolejnym miesiącem stabilizowania się sytuacji politycznej oraz pozytywnych informacji o tendencjach wzrostowych w gospodarce, w nastrojach społecznych nastąpiła tylko nieznaczna poprawa. Niewielki wzrost optymizmu dotyczy przede wszystkim ogólnych ocen i prognoz rozwoju sytuacji w kraju. Pogorszenie ocen materialnych warunków życia ludzi związane jest, jak się wydaje, z zahamowaniem wzrostu płac.

Opracował

Piotr STARZYŃSKI

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. bielsko-podlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju idzie w dobrym czy też w złym kierunku?

(%)

	W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	28	53	19	1197
Płeć				
Mężczyźni	33	48	19	544
Kobiety	24	56	20	653
Wiek				
do 24 lat	26	49	24	135
25-34	28	55	17	192
35-44	24	58	18	281
45-54	25	57	18	204
55-64	32	50	18	190
65 lat i więcej	36	43	21	194
Miejsce zamieszkania				
Wieś	25	55	20	472
Miasto do 20 tys.	24	56	20	153
od 21 do 100 tys.	38	45	16	222
101-500 tys.	29	50	21	186
501 tys. i więcej mieszk.	28	55	17	164
Region				
Północny	35	46	18	167
Zachodni	23	55	22	126
Środkowo-zachodni	28	52	20	182
Środkowy	25	52	23	213
Wschodni	26	62	11	113
Południowo-wschodni	24	55	21	193
Południowo-zachodni	34	50	16	203
Wysztalcenie				
Podstawowe	24	55	21	473
Zasadnicze zawodowe	25	60	15	303
Średnie	31	46	22	342
Wyższe	51	37	13	80
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	51	32	17	58
Prac. umysł. niż. szczebla	26	55	19	105
Pracownicy fiz. - umysł.	28	51	20	58
Robotnicy wykwalifikowani	18	65	17	112
Robotnicy niewykwalifik.	32	50	18	66
Rolnicy	23	56	21	128
Prywatni przedsiębiorcy	44	43	14	35
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	33	48	19	394
Uczniowie i studenci	29	45	26	50
Bezrobotni	21	60	19	107
Gospodynie domowe i inni	15	67	18	82
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys. zł	16	63	21	191
750 tys. - 1249 tys.	23	56	22	280
1250 tys. - 1749 tys.	25	57	18	212
1750 tys. - 2249 tys.	33	51	16	194
2250 tys. i powyżej	43	39	18	286
Ocena własnych war. mater.				
Złe	18	65	17	506
Średnie	30	46	24	532
Dobre	54	33	12	158
Zainteresowanie polityką				
Duże	42	37	21	93
Średnie	36	51	14	509
Małe lub żadne	20	56	23	594
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	27	54	19	76
Raz w tygodniu	28	53	19	719
Kilka razy w roku	28	52	20	309
W ogóle nie uczestniczy	35	52	13	92
Poglądy polityczne				
Lewica	41	43	16	257
Centrum	29	54	17	343
Prawica	33	49	17	233
Trudno powiedzieć	16	59	25	362

Tabela 2. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce. Czy jest ona:
(%)

	bardzo dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	9	32	53	7	1196
Płeć					
Mężczyźni	11	30	55	4	544
Kobiety	6	33	51	9	652
Wiek					
do 24 lat	9	34	52	5	135
25-34	8	39	47	6	192
35-44	6	30	60	4	281
45-54	8	34	52	6	204
55-64	8	30	54	7	190
65 lat i więcej	14	27	47	13	194
Miejsce zamieszkania					
Wieś	7	30	56	8	472
Miasto do 20 tys.	8	34	49	9	153
od 21 do 100 tys.	9	35	54	3	222
101-500 tys.	11	32	50	7	185
501 tys.i więcej mieszk.	12	33	49	6	164
Region					
Północny	11	28	54	8	167
Zachodni	7	39	53	2	125
Środkowozachodni	9	31	53	8	182
Środkowy	8	34	54	4	213
Wschodni	5	24	62	9	113
Południowo-wschodni	5	32	54	9	193
Południowo-zachodni	13	35	44	7	203
Wykształcenie					
Podstawowe	10	28	52	10	473
Zasadnicze zawodowe	6	32	56	5	303
Średnie	8	37	51	4	342
Wyższe	16	34	50	0	79
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	15	39	43	3	58
Prac.umysł.niż.szczebla	6	37	55	2	105
Pracownicy fiz.- umysł.	4	35	56	5	58
Robotnicy wykwalifikowani	8	40	49	3	112
Robotnicy niewykwalifik.	8	31	52	10	66
Rolnicy	5	25	65	5	128
Prywatni przedsiębiorcy	13	27	60	0	35
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	12	28	50	10	394
Uczniowie i studenci	7	52	39	2	50
Bezrobotni	8	34	57	2	107
Gospodynie domowe i inni	2	27	55	16	82
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 750 tys.zł	5	26	62	8	191
750 tys. - 1249 tys.	5	31	58	6	280
1250 tys. - 1749 tys.	9	31	51	9	212
1750 tys. - 2249 tys.	7	38	47	8	194
2250 tys. i powyżej	14	36	46	4	286
Ocena własnych war. mater.					
Złe	5	23	65	7	506
Średnie	9	38	46	7	532
Dobre	19	41	36	4	158
Zainteresowanie polityką					
Duże	14	37	44	5	93
Średnie	10	34	54	3	509
Małe lub żadne	6	30	53	10	593
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	9	31	42	18	76
Raz w tygodniu	8	32	53	7	719
Kilka razy w roku	10	34	52	4	309
W ogóle nie uczestniczy	11	26	59	4	92
Poglądy polityczne					
Lewica	12	36	50	2	257
Centrum	9	31	54	5	342
Prawica	8	34	53	5	233
Trudno powiedzieć	6	29	53	13	362

Tabela 3. Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:

(%)

	bardzo dobrze	ani dobrze ani źle	źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	14	53	33	0	1196
Płeć					
Mężczyźni	15	57	28	0	544
Kobiety	14	49	37	0	652
Wiek					
do 24 lat	25	52	23	0	135
25-34	17	60	22	0	192
35-44	13	53	34	1	281
45-54	9	51	40	0	204
55-64	9	53	38	1	190
65 lat i więcej	16	46	38	0	194
Miejsce zamieszkania					
Wieś	10	55	34	0	472
Miasto do 20 tys.	15	59	27	0	153
od 21 do 100 tys.	16	48	35	0	222
101-500 tys.	18	50	32	0	185
501 tys. i więcej mieszk.	18	47	34	1	164
Region					
Północny	16	57	26	0	167
Zachodni	17	56	26	0	125
Środkowo-zachodni	12	53	35	0	182
Środkowy	14	50	35	1	213
Wschodni	12	52	36	0	113
Południowo-wschodni	9	51	40	0	193
Południowo-zachodni	18	50	32	0	203
Wykształcenie					
Podstawowe	6	50	44	0	473
Zasadnicze zawodowe	11	55	34	0	303
Średnie	22	57	21	0	342
Wyższe	42	42	16	0	79
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	45	40	13	2	58
Prac. umysł. niż. szczebla	13	67	20	0	105
Pracownicy fiz.- umysł.	10	62	28	0	58
Robotnicy wykwalifikowani	9	67	23	0	112
Robotnicy niewykwalifik.	14	56	30	0	66
Rolnicy	7	58	35	1	128
Prywatni przedsiębiorcy	41	58	1	0	35
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	12	47	40	0	394
Uczniowie i studenci	36	49	16	0	50
Bezrobotni	6	42	52	0	107
Gospodynie domowe i inni	8	45	47	0	82
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 750 tys. zł	3	44	52	0	191
750 tys. - 1249 tys.	11	50	39	0	280
1250 tys. - 1749 tys.	8	56	35	0	212
1750 tys. - 2249 tys.	10	63	27	0	194
2250 tys. i powyżej	32	51	17	0	286
Ocena własnych war. mater.					
Źłe	1	34	65	0	506
Średnie	9	79	11	0	532
Dobre	72	25	3	0	158
Zainteresowanie polityką					
Duże	27	46	26	2	93
Średnie	18	55	27	0	509
Małe lub żadne	9	51	39	0	593
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	5	47	48	0	76
Raz w tygodniu	13	56	31	0	719
Kilka razy w roku	16	51	33	0	309
W ogóle nie uczestniczy	22	36	40	2	92
Poglądy polityczne					
Lewica	20	51	29	0	257
Centrum	15	55	30	0	342
Prawica	20	50	30	0	233
Trudno powiedzieć	5	53	41	1	362

Tabela 4. Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:

	(%)			
	złe	średnie	dobrze	Liczba osób
Ogółem	42	44	13	1196
Płeć				
Mężczyźni	41	46	14	544
Kobiety	44	43	13	652
Wiek				
do 24 lat	33	43	23	135
25-34	39	46	15	192
35-44	49	42	9	281
45-54	43	47	9	204
55-64	44	43	12	190
65 lat i więcej	39	46	15	194
Miejsce zamieszkania				
Wieś	44	47	8	472
Miasto do 20 tys.	42	41	17	153
od 21 do 100 tys.	41	42	16	222
101-500 tys.	44	42	14	185
501 tys. i więcej mieszk.	36	45	19	164
Region				
Północny	41	45	14	167
Zachodni	37	46	17	125
Środkowo-zachodni	41	47	12	182
Środkowy	42	44	14	213
Wschodni	43	49	9	113
Południowo-wschodni	54	39	7	193
Południowo-zachodni	38	44	18	203
Wykształcenie				
Podstawowe	50	44	6	473
Zasadnicze zawodowe	47	44	9	303
Średnie	32	47	21	342
Wyższe	19	43	38	79
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	14	46	39	58
Prac. umysł. niż. szczebla	42	48	10	105
Pracownicy fiz. - umysł.	39	47	14	58
Robotnicy wykwalifikowani	38	52	10	112
Robotnicy niewykwalifik.	43	48	9	66
Rolnicy	48	47	5	128
Prywatni przedsiębiorcy	13	48	38	35
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	44	44	12	394
Uczniowie i studenci	17	46	36	50
Bezrobotni	64	33	3	107
Gospodynie domowe i inni	53	35	11	82
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys. zł	67	33	0	191
750 tys. - 1249 tys.	53	41	6	280
1250 tys. - 1749 tys.	44	46	10	212
1750 tys. - 2249 tys.	36	54	10	194
2250 tys. i powyżej	19	47	34	286
Zainteresowanie polityką				
Duże	33	40	26	93
Średnie	37	45	18	509
Małe lub żadne	48	45	7	593
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	57	35	8	76
Raz w tygodniu	41	47	13	719
Kilka razy w roku	44	41	15	309
W ogóle nie uczestniczy	36	48	16	92
Poglądy polityczne				
Lewica	38	45	17	257
Centrum	42	44	14	342
Prawica	38	43	18	233
Trudno powiedzieć	48	45	6	362

Tabela 5. A jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?

(%)

	Poprawi się	Nie zmieni się	Pogorszy się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	22	43	24	11	1197
Płeć					
Mężczyźni	23	44	24	8	544
Kobiety	20	42	24	13	653
Wiek					
do 24 lat	26	52	15	7	135
25-34	16	52	23	9	192
35-44	23	44	26	7	281
45-54	16	35	38	11	204
55-64	22	42	21	15	190
65 lat i więcej	29	37	16	18	194
Miejsce zamieszkania					
Wieś	22	41	25	13	472
Miasto do 20 tys.	20	47	25	9	153
od 21 do 100 tys.	25	49	20	6	222
101-500 tys.	18	36	29	17	186
501 tys. i więcej mieszk.	22	48	21	8	164
Region					
Północny	24	40	28	8	167
Zachodni	24	47	21	8	126
Środkowo-zachodni	23	51	21	5	182
Środkowy	19	44	23	14	213
Wschodni	23	37	32	8	113
Południowo-wschodni	17	44	24	15	193
Południowo-zachodni	23	40	22	16	203
Wykształcenie					
Podstawowe	23	38	22	17	473
Zasadnicze zawodowe	15	53	23	9	303
Średnie	22	44	27	7	342
Wyższe	35	39	24	3	80
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	38	38	19	5	58
Prac.umysł.niż.szczebla	17	48	29	6	105
Pracownicy fiz.- umysł.	22	49	16	12	58
Robotnicy wykwalifikowani	21	52	20	6	112
Robotnicy niewykwalifik.	18	52	19	11	66
Rolnicy	23	37	28	12	128
Prywatni przedsiębiorcy	13	43	36	8	35
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	24	39	22	15	394
Uczniowie i studenci	26	59	11	4	50
Bezrobotni	18	42	34	6	107
Gospodynie domowe i inni	12	40	30	19	82
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 750 tys.zł	18	37	33	12	191
750 tys. - 1249 tys.	21	44	27	9	280
1250 tys. - 1749 tys.	15	51	19	14	212
1750 tys. - 2249 tys.	23	49	17	11	194
2250 tys. i powyżej	30	34	25	11	286
Ocena własnych war. mater.					
Złe	12	47	31	10	506
Średnie	26	41	20	13	532
Dobre	38	41	14	6	158
Zainteresowanie polityką					
Duże	33	38	27	2	93
Średnie	26	44	22	8	509
Małe lub żadne	16	44	25	15	594
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	26	31	23	20	76
Raz w tygodniu	21	46	21	11	719
Kilka razy w roku	20	42	28	10	309
W ogóle nie uczestniczy	27	33	33	7	92
Poglądy polityczne					
Lewica	28	46	19	7	257
Centrum	21	48	22	9	343
Prawica	23	44	25	8	233
Trudno powiedzieć	17	37	28	18	362

Tabela 6. A jak Pan(i) sądzi, czy za pięć-dziesięć lat Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło:

(%)

	lepiej	tak samo	gorzej	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	33	10	7	50	1196
Płeć					
Mężczyźni	34	8	7	51	544
Kobiety	32	11	7	50	652
Wiek					
do 24 lat	40	10	1	48	135
25-34	40	6	6	49	192
35-44	38	9	6	47	281
45-54	31	11	8	50	204
55-64	26	11	10	52	190
65 lat i więcej	20	13	9	58	194
Miejsce zamieszkania					
Wieś	30	10	5	55	472
Miasto do 20 tys.	32	10	10	49	153
od 21 do 100 tys.	38	9	5	47	222
101-500 tys.	27	8	12	53	185
501 tys.i więcej mieszk.	39	13	7	41	164
Region					
Północny	27	7	5	61	167
Zachodni	54	11	6	29	125
Środkowozachodni	33	11	5	52	182
Środkowy	32	11	8	49	213
Wschodni	33	9	9	49	113
Południowo-wschodni	30	10	11	50	193
Południowo-zachodni	28	10	6	57	203
Wykształcenie					
Podstawowe	24	10	8	59	473
Zasadnicze zawodowe	36	8	6	50	303
Średnie	39	10	6	45	342
Wyższe	45	17	9	29	79
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	41	13	11	36	58
Prac.umysł.niż.szczebla	47	11	6	36	105
Pracownicy fiz.- umysł.	33	11	5	51	58
Robotnicy wykwalifikowani	34	5	6	55	112
Robotnicy niewykwalifik.	40	5	7	48	66
Rolnicy	38	10	6	46	128
Prywatni przedsiębiorcy	44	9	0	47	35
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	20	11	10	58	394
Uczniowie i studenci	59	3	0	37	50
Bezrobotni	32	10	4	54	107
Gospodynie domowe i inni	29	14	7	49	82
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 750 tys.zł	26	11	8	56	191
750 tys. - 1249 tys.	36	8	6	50	280
1250 tys. - 1749 tys.	30	10	7	54	212
1750 tys. - 2249 tys.	31	11	7	51	194
2250 tys. i powyżej	37	11	8	45	286
Ocena własnych war. mater.					
Złe	31	8	9	52	506
Średnie	32	10	6	52	532
Dobre	40	16	5	40	158
Zainteresowanie polityką					
Duże	43	13	3	41	93
Średnie	39	11	7	44	509
Małe lub żadne	26	8	8	57	593
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	21	8	9	63	76
Raz w tygodniu	33	11	6	50	719
Kilka razy w roku	35	8	8	49	309
W ogóle nie uczestniczy	30	13	11	45	92
Poglądy polityczne					
Lewica	46	7	4	43	257
Centrum	32	15	9	44	342
Prawica	42	7	6	44	233
Trudno powiedzieć	17	9	8	66	362